

Latvijas Republikas un Brazīlijas Federatīvās Republikas divpusējās attiecības

Publicēts: 10.06.2022.

Latvijas Republikas un Brazīlijas Federatīvās Republikas attiecības ir draudzīgas un konstruktīvas. Pēdējos gados, neskatoties uz lielo ģeogrāfisko attālumu, tās pilnveidojas. Abas valstis vienojošs faktors ir arī relatīvi lielā latviešu kopiena Brazīlijā.

[Diplomātisko attiecību vēsture](#)

[Parlamentārā sadarbība](#)

[Sadarbība ekonomikā](#)

[Sadarbība kultūras un izglītības jomā](#)

[Nozīmīgākās vizītes](#)

[Līgumi](#)

[Īsa informācija par Brazīliju](#)

[Informācijas avoti](#)

DIPLOMĀTISKO ATTIECĪBU VĒSTURE

Latvijas valstisko neatkarību *de iure* Brazīlija atzina 1921. gada 5. decembrī.

20. gadsimta 30. gadu otrajā pusē un 40. gadu sākumā Latvijas Republikas pilnvarotais lietvedis Argentīnā Dr. Pēteris Oliņš (1890–1962) pārstāvēja Latvijas intereses arī Brazīlijā. Pēc 1940. gada Latvijas okupācijas Brazīlija neoficiāli apliecināja, ka tā neatzīst Latviju kā Padomju Savienības sastāvdaļu, un atbalstīja Baltijas valstu diplomātisko pārstāvju darbību savā teritorijā līdz 1961. gadam, kad PSRS draudzīgais prezidents Žāniu Kvadruss (*Jânio da Silva Quadros*) slēdza visas Baltijas valstu diplomātiskās pārstāvniecības Brazīlijā.

No 1932. gada jūnija līdz 1968. gadam Sanpaulu darbojās Latvijas goda konsulāts, ko vadīja goda konsuls Juhans Gustavs Stols (*Johan Gustaf Stal*, 1887–1968).

1991. gada 4. septembrī ārlietu ministrs Fransīsku Rezekis (*Francisco Rezek*) saskaņā ar Brazīlijas prezidenta rīkojumu vēstulē Latvijas ārlietu ministram Jānim Jurkānam paziņoja, ka Brazīlija atzīst Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atjaunošanu un aicināja atjaunot diplomātiskās attiecības starp abām valstīm. Diplomātiskās attiecības tika atjaunotas 1992. gada 18. jūlijā.

1995. gada 1. maijā tika akreditēts pirmais Brazīlijas nerezidējošais vēstnieks Latvijā Luiss Felipi de Teišeira Suārešs (*Luiz Felipe de Teixeira Soares*).

No 1999. gada 16. februāra līdz 2000. gada jūnijam Brazīlijas vēstnieks Latvijā bija Žilbērtu Verņe-Saboja (*Gilberto Vergne Saboia*);

no 2002. gada 11. aprīļa līdz 2004. gada 1. augustam – Elims Saturninu Ferreira-Dutra (*Elim Saturnino Ferreira Dutra*);

no 2005. gada 30. augusta līdz 2006. gada oktobrim – Otu Agripinu Maja (*Oto Agripino Maia*);

no 2006. gada 5. decembra līdz 2011. gada 4. aprīlim – Antoninu Mena-Gonsālviss (*Antonino Mena Gonçalves*);

no 2011. gada 11. oktobra līdz 2014. gada maijam – Leda Lūsija Kamargo (*Leda Lucia Camargo*);

2014. gada 28. oktobrī akreditēts Markuss Vinisjuss Pinta-Gama (*Marcos Vinicius Pinta Gama*);

2019.gada 13.maijā akreditēts Nelsons Antoniu Tabadžars de Oliveira (*Nelson Antonio Tabajara de Oliveira*);

2022.gada 17. maijā akreditēta Marija Luīza Eskorela de Moraisa (*Maria Luisa Escorel de Moraes*).

Latvijā akreditēto Brazīlijas vēstnieku rezidence ir Stokholmā.

2010. gada 5. maijā notika Latvijas nerezidējošā vēstnieka Brazīlijā Arta Bērtuļa akreditācijas ceremonija pie Brazīlijas prezidenta Luiss Ināsiu Lula da Silva (*Luiz Inácio Lula da Silva*).

2015. gada 4. novembrī notika Latvijas nerezidējošās vēstnieces Brazīlijā Aldas Vanagas akreditācijas ceremonija pie Brazīlijas prezidentes Dilmas Rusefas (*Dilma Rouseff*).

GODA KONSULI

Latvijas goda konsuls Parana pavalstī ar rezidenci Kuritibā Amirs Kamars (*Amir Qamar*)

Kontakti: amir@wi2be.com; tāl. +55 41 9 88420822

Adrese: R. Manoel Valdomiro de Macedo, 2285 – CIC – 81170-150 – Curitiba – PR, Brazil

Latvijas goda konsule Brazīlijas Federatīvā apgabalā ar rezidenci Brazīlijā Patrīcija Vjana (*Patrícia Viana*)

Kontakti: patricia@vianaturismo.com.br; tāl. +55 61 3248 2419

Adrese: SHIS QI 13 Conj. 11 casa 20– Lago Sul, Brasília – DF-CEP: 71.365-110, Brazil

Kopš 2007. gada februāra Brazīlijas goda konsuls Latvijā ir Artūrs Stikuts.

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES

2016. gada 4.–11. augusts	aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis pārstāvēja Latvijas valdību XXXI Vasaras Olimpiskajās spēlēs Riodežaneiro un tikās ar Novaodesā dzīvojošiem latviešiem;
2014. g. 23.–28. marts	izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete piedalījās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) augsta līmeņa izglītības politikas konferencē „ <i>Skills for Social Progress</i> ” Sanpaulu, Brazīlijā. Vizītes laikā notika divpusēja tikšanās ar Brazīlijas Izglītības ministru Žozē Enriki Paimu (<i>José Henrique Paim</i>);
2013.g. 14.decembri s	īpašo uzdevumu vēstnieks Rolands Lappuķe Novaodesā, Sanpaulu štatā, Brazīlijā atklāja Latvijas goda konsulātu;
2013. g. 27.–28. jūnijs	Brazīlijas Ostu lietu viceministra Mario Limas vizīte Latvijā;

2012. g. 12.–17. aprīlis	ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizīte Brazīlijā;
2011. g. 9.– 12.jūlijs	Ministru prezidenta Valda Dombrovska darba vizīte Brazīlijā. II Latvijas–Brazīlijas biznesa foruma ietvaros Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera noslēdza sadarbības memorandu ar Sanpaulu Rūpniecības federāciju, kā arī Rīgas brīvosta noslēdza sadarbības memorandu ar Santos ostu;
2010. g. 6.– 8.maijs	Brazīlijas Ostu lietu ministra <i>Pedro Brito do Nascimento</i> vizīte Latvijā, tikšanās ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru, premjerministru Valdi Dombrovski un Satiksmes ministrijas pārstāvjiem, dalība Latvijas–Brazīlijas biznesa seminārā "Vārti uz Latīņameriku";
2009. g. 9. oktobris	II Latvijas un Brazīlijas politiskās konsultācijas Rīgā;
2008. g. 9. jūnijs	I Latvijas un Brazīlijas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas Rīgā, tika parakstīts pirmais Latvijas un Brazīlijas starpvaldību līgums – par sadarbību kultūrā;
2007. g. 26. septembris	ārlietu ministrs Artis Pabriks Ņujorkā tikās ar Brazīlijas ārlietu ministru Selsu Amorimu (<i>Celso Amorim</i>). Tikšanās laikā tika parakstīts Saprašanās memorands par politiskajām konsultācijām starp Latvijas un Brazīlijas Ārlietu ministrijām;
2007. g. 10.–13. jūnijs	Latvijas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas valsts vizītē Brazīlijā, kurs laikā notika tikšanās ar Brazīlijas prezidentu <i>Lula da Silva</i> , Kongresa Senāta un Apakšpalātas prezidentiem, Sanpaulu un Riodežaneiro štatu gubernatoriem, Sanpaulu mēru, Novaodesas pašvaldības amatpersonām un tur dzīvojošiem latviešiem.

PARLAMENTĀRĀ SADARBĪBA

2019. gada 10. oktobrī 13. Saeimā tika izveidota Deputātu grupa sadarbības veicināšanai ar Brazīlijas parlamentu.

<https://www.saeima.lv/lv/13-saeima/deputatu-grupas/>

EKONOMISKĀS ATTIECĪBAS

Latvijas preču tirdzniecībai ar Brazīliju 2021. gadā bija tendence stabili palielināties, saglabājoties pozitīvai preču tirdzniecības bilancei 13,25 MEUR apmērā.

Aktuālā informācija:

Latvijas oficiālā statistika. Latvijas ārējā tirdzniecība:

<https://eksports.csb.gov.lv/lv/years/countries/import/2022>

Latvijas banka. Tiešās investīcijas/TI Latvijā. TI datu valstu dalījumā tabulas: <https://statdb.bank.lv/lb/>

SADARBĪBA KULTŪRAS UN IZGLĪTĪBAS JOMĀ

Latvijas un Brazīlijas sadarbība kultūrā lielā mērā saistīta ar latviešu kopienu Brazīlijā.

Latvijā un Brazīlijā bija apskatāma Noras Vilmanes ceļojošā fotoizstāde "Vilinājums" un "Kad saknes ar galotnēm satiekas", kas fotoreportāžas formā iepazīstināja ar materiāliem, kas tapuši ekspedīcijas laikā 1999. gadā Brazīlijā.

Brazīlijā ir viesojušies koris *Ave Sol*, bērnu ansamblis "Zelta sietiņš", folkloras kopa "Ceiruleits", Gidons Krēmers ar kamerorķestri *Kremerata Baltica*.

Brazīlijas dienu ietvaros 2012. gada 11. aprīlī Ārlietu ministrijā tika parakstīts sadarbības līgums starp Rīgas Tehnisko universitāti (RTU) un Brazīlijas universitāti – Riugrandi du Nortī Federālo universitāti (*Universidade Federal do Rio Grande du Nortē*).

No 2018. gada 14. līdz 18. novembrim par godu Latvijas valsts simtgadei sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju un PBLA norisinājās 1. Latviešu Kultūras festivāls Brazīlijā, kura ietvaros notika arī DAKLA (Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienības) kongress.

Par godu simtgadei kopš Brazīlija atzina Latvijas valsti *de iure*, 2021. gada 5. decembrī tika pacelts Latvijas karogs pie Novaodesas municipalitātes. Latvijas vēstniece Alda Vanaga pasniedza Novaodesas mēram *Claudio José Schooder* Latvijas pastmarku, kas tika veltīta un speciāli izgatavota sakarā ar šo nozīmīgo datumu.

2022. gadā savu simtgadi svin latviešu kolonija "Vārpa".

LATVIEŠU KOPIENA

Latvieši Brazīlijā ieceloja jau 19. gadsimta beigās. Brazīlijā ir lielākā latviešu kopiena Latīņamerikā – aptuveni 20 tūkstoši latviešu un viņu pēcnācēju. Lielākās latviešu kopienas Brazīlijā atrodas Novaodesā (*Nova Odessa*) un Ižuī (*Ijuī*) pilsētās.

Brazīlijā darbojas Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienība (DAKLA), Brazīlijas latviešu kultūras apvienība, kā arī latviešu izveidoti un uzturēti muzeji, kuros glabājas unikālas 20. gs. sākuma liecības par pirmo latviešu iecelotāju dzīvi, darbu, tradīcijām Brazīlijā.

Brazīlijas latviešu kultūras apvienības oficiālie konti:

<https://letoniabrazil.org>

<https://www.facebook.com/LetoniaBrasil>

<https://www.instagram.com/letoniabrazil>

LĪGUMI

2010. gada 24. maijā parakstīts Latvijas valdības un Brazīlijas valdības līgums par sadarbību sportā,

2008. gada 9. jūnijā parakstīts Latvijas un Brazīlijas starpvaldību līgums par sadarbību kultūrā,

2007. gada 26. septembrī parakstīts Saprāšanās memorands par politiskajām konsultācijām starp Latvijas un Brazīlijas Ārlietu ministrijām,

2007. gada 10. jūnijā tika parakstīts Jelgavas un Novaodesas sadarbības līgums.

NODERĪGAS SAITES

Eiropas Savienības Delegācijas pārstāvniecība Brazīlijā:

https://www.eeas.europa.eu/delegations/brazil_pti?s=191

Brazīlijas Federatīvās Republikas prezidenta kanceleja: <https://www.gov.br/planalto/pt-br>

Brazīlijas Nacionālais Kongress/*Congresso Nacional*: <https://www.congressonacional.leg.br/>

Brazīlijas Federālais Senāts/*Senado Federal*: <https://www12.senado.leg.br/hpsenado>

Brazīlijas Federatīvās Republikas Ārlietu ministrija: <https://www.gov.br/mre/en>

Brazīlijas vēstniecība Zviedrijā: <http://estocolmo.itamaraty.gov.br/pt-br/>

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-brazilijas-federativas-republikas-divpusejas-attiecibas>